

Izvješće sa ENQA-inog seminara za nedavno vrednovane agencije

Den Haag, 12. i 13. 10. 2017. godine

Na seminaru sudjelovale:

Ivana Borošić, načelnica Odjela za akreditaciju u visokom obrazovanju,
Đurđica Dragojević, načelnica Odjela za međunarodnu suradnju,
Marija Križanec, načelnica Odjela za visoko obrazovanje.

Izvješće sastavile:

Ivana Borošić,
Đurđica Dragojević,
Marija Križanec.

Seminar za agencije koje su nedavno prošle postupak vanjskog vrednovanja je održan u **Den Haagu, 12 i 13. listopada 2017.** godine u organizaciji Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (ENQA).

Seminar je održan s ciljem razmjene iskustava s provedenih vrednovanja, prevladavanja izazova u provođenju preporuka i prepoznavanja dobre prakse.

Sudionici su imali priliku razmijeniti informacije o pripremi i provođenju vrednovanja te implementaciji izmijenjenih i dopunjenih Standarda i smjernica za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG 2015).

Četvrtak , 12. listopada 2017. godine

Uvodnu pozdravnu riječ te uvodno predavanje o svrsi i metodama seminara održali su gosp. Anne Flierman, predsjednik uprave NVAO, Nizozemska, i gđa. Maria Kelo, direktorica ENQA-e.

Gđa. Caty Duykaerts, direktorica izvršnog odjela, AEQES, Belgija, upoznala je sudionike sa ulogom agencija za osiguravanje kvalitete u implementiranju ESG 2015 u nacionalnim sustavima, dok je gosp. Antonio Serrano González, direktor ACPUA-e, Aragón, Španjolska, održao predavanje o načinu na koji se vanjsko vrednovanje može koristiti u razvoju agencije. Ključno je mobilizirati stručna tijela radi davanja konkretnih preporuka, a može se osnovati i posebno *ad-hoc* vijeće u tu svrhu. Također se preporuča razviti akcijski plan koji će uključivati točno određene preporuke te vrijeme potrebno za njihovu realizaciju. Važno je i da organizacijska struktura agencije prati razvoj i da se, po potrebi, mijenja,

Donje Svetice 38/5
10000 Zagreb, Hrvatska
T + 385 1 6274 895
F + 385 1 6274 801
E ured@azvo.hr
W www.azvo.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

ovisno o razvoju. U pojedinim slučajevima bit će **potrebno i izmijeniti zakonodavni okvir** kako bi se u cijelosti udovoljilo zahtjevima ESG 2015. Vezano za samo vanjsko vrednovanje ENQA-e, nužno je pripremiti dobru samoanalizu te uključiti sve dionike u proces. Potrebno je stvoriti okruženje koje će zajedno (kao tim) težiti postizanju zajedničkog cilja, a to je unapređenje. Bilo je zanimljivo čuti da je ACPUA opise poslova radnih mesta usuglasila sa ESG 2015 pa je tako npr. stručnjak za kvalitetu i internacionalizaciju, između ostalog, odgovoran za izvršavanje standarda 3.1. i 3.7. ESG-a.

Gđa. Helka Kekäläinen, načelnica odjela, FINEEC, Finska, predstavila je izmjene metodologija i povezanih kriterija sa prvim dijelom ESG-a u Finskoj te upoznala sudionike o načinu na koji je FINEEC uključio dionike u proces. Osnovana je posebna grupa/tim koji je radio na i razvio dokumente za treći ciklus vanjskog vrednovanja visokih učilišta. U tom procesu **od početka su sudjelovali svi dionici te se zajednički radilo na uspostavi trećeg ciklusa vrednovanja**: održan je sastanak sa nadležnim ministarstvom, održane su radionice u suradnji sa rektorskim zborom, radionice sa studentskim predstavnicima („learning cafe“), sa mrežom unutarnjih jedinica za kvalitetu sveučilišta i veleučilišta, **održan je sastanak sa predstavnicima ENQA-e i EUA na kojem su dane povratne informacije na dokumente/standarde** i dr. Svi dionici su iznijeli svoja razmišljanja o tome kako oni vide postupak vrednovanja, koje su prednosti i mane i sl. Rezultat ovakvog načina rada je da, prilikom implementacije novog modela, FINEEC nije imao nikoga na suprotnoj strani. Svima je omogućeno funkcioniranje pod novim modelom.

Gosp. David Metz, poseban savjetnik, AI, Danska, predstavio je na koji način je AI stavila fokus na učenje i poučavanje usmjereno na studente (*student-centred learning*). Iako Danska ima dugu tradiciju SCL-a, unutar sustava osiguravanja kvalitete nisu postojali očiti primjeri SCL: većinom se gledalo indirektne mjere (inicijative protiv drop-out-a, utjecaj studenata, ocjenjivanje i sl.).

Gosp. Almantas Šerpatauskas, načelnik odjela za vrednovanje studijskih programa, SKVC, Litva, iznio je iskustvo litvanske agencije u vrednovanju ENQA-e u standardu 3.4. Tematske analize te upoznao sudionike sa preporukama ENQA povjerenstva u tom kriteriju.

Petak, 13. listopada 2017. godine

Predstavnica AZVO-a, Đurđica Dragojević, predstavila je sudionicima seminara iskustva AZVO-a u izradi akcijskog plana, sukladno preporukama proizašlima iz postupka vrednovanja ENQA-e te izazove s kojima se AZVO susreće prilikom implementacije preporuka iz ENQA izvješća.

ZAKLJUČCI:

Na seminaru je više puta istaknuta važnost samog dokumenta ESG, čiju su revidiranu verziju iz 2015. godine usvojili ministri nadležni za visoko obrazovanje u Europskom prostoru visokog obrazovanja. Države potpisnice dužne su slijediti i provoditi europski dokument ESG-ja.

Na seminaru je zaključeno da su izazovi s kojima se susreću agencije i sustavi visokog obrazovanja, uključujući i Republiku Hrvatsku vrlo slični, npr. nedovoljna osviještenost javnosti o važnosti osiguranja kvalitete u visokom obrazovanju (i znanosti); nedovoljna osviještenost i drugih dionika u sustavu visokog obrazovanja o važnosti provedbe ESG-ja.

Također, istaknuto je da se vrlo često preporuka iz izvješća ENQA stručnog povjerenstva u vrednovanju agencija, odnosi na promjene u samom sustavu visokog obrazovanja, a koje zahtijevaju izmjene zakona, pravilnika i drugih pravnih propisa.

Kroz razgovor s ostalim predstavnicima europskih agencija, zaključeno je da AZVO može služiti kao primjer dobre prakse u svome radu kroz niz svojih aktivnosti, pritom navodeći samo neke od njih:

- Prijedlozi dokumenata za reakreditaciju bili su u javnoj raspravi – na taj način AZVO uključuje sve dionike u svoj rad;
- U stručnim povjerenstvima obavezno sudjeluju međunarodni recenzenti;
- Izvješća s reakreditacije su javno objavljena na mrežnim stranicama AZVO;
- Analiza petogodišnjeg ciklusa reakreditacije visokih učilišta (2010-2015) javno je prezentirana i objavljena te može poslužiti prilikom donošenja javnih politika u sustavu visokog obrazovanja i znanosti.

Zaključno navodimo da je AZVO jedna od malobrojnih agencija koja je u potpunosti usklađena s trećim dijelom ESG-ja koji uključuje Standarde i smjernice za agencije za osiguravanje kvalitete. Radi se o sljedećim standardima: aktivnosti, politika i postupci osiguravanja kvalitete; službeni status; neovisnost; tematske analize; resursi; unutarnje osiguravanje kvalitete i profesionalno ponašanje; periodična vanjska vrednovanja agencija.

Više informacija o seminaru dostupno je iz prezentacija koje se nalaze u prilogu ovog izvješća, odnosno na adresi <http://www.enqa.eu/index.php/events/enqa-agency-reviews-seminar-for-recently-reviewed-agencies/>.